

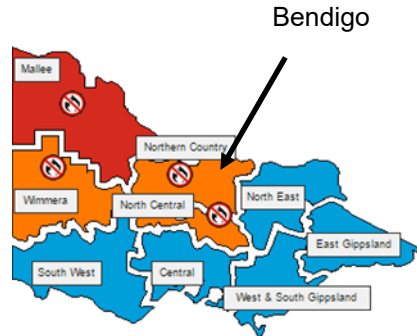
Bushfire Safety Information - January 2020 - Karen

တၢ်မၤပူၤဖျဲးနသးလာ်ပှၢ်မ့ၢ်အူတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အလီၤပူၤအဝၢ် - လၢယနူၤအါရံၣ် ၂၀၂၀

ဃုထံၣ်န့ၢ်ပှၢ်တၢ်တၢ်လၢ အတဲၣ်န့ၢ်ဘၣ်န့ၢ်လၢ VIC Emergency အဝၢ်ဒီး မၤအီၤလၢကတဲၣ်ပှၢ်န့ၢ် ဘၣ်ယးဒီးမ့ၢ်အူတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၢ်တက့ၢ်.

တၢ်လီၤတတၢ်အံၤ မ့ၢ်ဒၣ်ဝဲန့ၢ်တၢ်လီၤ:
ကီၢ်စၣ်ဝဲထီၣ်ရံၣ်ယၢကလံၤစီးတကပၤ

ဝှၢ်ဘဲဒၣ်ကိၣ် အိၣ်လၢကီၢ်စၣ်ဝဲထီၣ်ရံၣ်ယၢကလံၤစီးအပူၤလီၤ.

တၢ်ကီၢ်ဒိၣ်နးမးဒီးတၢ်ပၢ်အပတီၢ်ဂီၤ

တၢ်ကီၢ်ဒိၣ်နးမးဒီးတၢ်ပၢ်အပတီၢ်ဂီၤခါလၢပၢ် ပၢ်ဖျါထီၣ်န့ၢ်န့ၢ်လၢ ပှၢ်မ့ၢ်အူတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢအလီၤပျံၤ အိၣ်ထီၣ်လဲၣ်န့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်အယံ ပကဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပှၢ်တၢ်အိၣ်သးဒီးပလီၤပသးန့ၢ်လီၤ.

ဖဲန့ၢ်အခါန့ၢ် နကြးမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်အဝၢ်:

- အီတၢ်ထံတၢ်နီၣ်မ့ၢ်အါ
 - သ့ၣ်ပှၢ်ယၢနလီၤတဲစိအ့ၣ်, ဒီးမၤလီၤတၢ်လၢနလီၤတဲစိအစူန့ၢ် ဘၣ်တၢ်ပၢ်တၢ်အီၤလၢနလီၤတဲစိလဲၣ် ဒီးအိၣ်ဘူးဒီးန့ၢ်ထီၣ်
 - ဒီကန့ၢ်တၢ်ကစီၣ်ခီဖျိန့ၢ်ကွၢ်လၢလီၤ, ကွၢ်တၢ်ကစီၣ်လၢကွၢ်ဟူဖျါဒီးသုန
- Vic Emergency** အိၣ်ဖဲ
- ထၢန့ၢ်မၤပှၢ်န့ၢ်လဲၣ်အသိ
 - လဲၣ်ဆူတၢ်လီၤလၢအခ့ၣ် ဒ်သီးဒီးကွၢ်ရီၤလီၤ မ့တမ့ၢ်လံၣ်ရီၤဒီး

ဖဲန့ၢ်အခါန့ၢ် နတကြးမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်အဝၢ်

- သုတဘၣ်ဒွဲၣ်အူထီၣ်တၢ်လၢတၢ်ပျံၤတဝုၤ
- သုတဘၣ်ဒွဲၣ်အူထီၣ်ပျံၤနီၣ်ထီၣ်မ့တမ့ၢ် တၢ်ကမ့ၢ်တဝုၤ
- ဖဲတၢ်ကီၢ်ဒိၣ်အါကဲၣ်ဆိးအကတီၢ် နကဘၣ်ဟးဆွဲးတၢ်နီၣ်သိလ့ၣ် ဖဲနီၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိ ဃုထံၣ်အလီၤ

မုၢ်န့ၢ်လၢတၢ်တဘၣ်ဒွဲၣ်အူတၢ်လၢတက့ၤဘၣ်အကတီၢ်

အအံၤန့ၢ် မုၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲပှၢ်မၤပံၣ်မ့ၢ်အူအပှၢ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် ထုးထီၣ်တၢ်ကလုၢ်လၢအစံးဝဲဒၣ်လၢ မ့ၢ်အူတဘၣ်တၢ်ဒွဲၣ်ထီၣ်အီၤလၢတၢ်လီၤတတၢ်တၢ်အပူၤဘၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်တြီၤအဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢန အိၣ်တၢ်လီၤခါ တထုးထီၣ်အီၤခါန့ၢ် ဃုသ့ၣ်ညါန့ၢ်တက့ၢ်. နဃုသ့ၣ်ညါတၢ်ဝှၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်ခီဖျိ CFA အပှၢ်ယဲၤသန့ သ့န့ၢ်လီၤ. ပၢ်သ့ၣ်ပၢ်သးဒီးမၤလွဲၣ် CFA အတၢ်ဟးစုန့ၢ်ကျဲတက့ၢ်.

ဖဲမုၢ်န့ၢ်လၢတၢ်တဘၣ်ဒွဲၣ်အူတၢ်လၢတက့ၤဘၣ် အိၣ်ထီၣ်အခါ:

- နဒွဲၣ်ကဲၤထီၣ်မ့ၢ်အူပျံၤ, ဒွဲၣ်ကဲၤထီၣ်မ့ၢ်အူလၢကမၤကီၢ်ထီၣ်နသးမ့တမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်နသးမ့ၢ်အယံ တန့ၢ်ဘၣ်
- သုတဘၣ်ဒွဲၣ်ကဲၤထီၣ်မ့ၢ်အူလၢတၢ်ပျံၤတဝုၤ

မှန်အူအိပ်ထိပ်အတတ်တိတ်ကျ

တက်အလီမုဒ်အိပ်လာ နကဘဉ်ဟးထိပ်နဟံဉ်န့ဉ် ဝံသးစူဃိတ်ဘဉ်လံဉ်တိလံဉ်မိလၢအဂ္ဂဒိဉ်တဖဉ်, ကသံဉ်ကသီ, ထံ, ကွဲလုလီၤ လၢတၢ်သုဘဉ် လီအုဉ်အဂီၢ်, လီဆိဒီးအလီအုဉ်တက့ၢ်. ထၢန့ဉ်မၤပွဲၤနသီလုဉ်အသီတက့ၢ်. သွီပွဲၤဟံးနလီၤတဲစိအုဉ်, ဒီးမၤလီၤတၢ် လၢနလီၤတဲစိအစုန့ဉ် ဘဉ်တၢ်ပၤတၢ်အိၤလၢနလီၤတဲစိလံဉ်ဒီး အိဉ်ဘူးဒီးနၤထီၣ်ဘိတက့ၢ်. နမ့ၢ်တသုဉ်ညါလၢ နကဘဉ်မၤတၢ်မနုၤလဲဉ် န့ဉ် လဲၤယုကွၢ်ပုၤလၢအကတိၤအဲကလံးကျိဉ်ဘဉ်တက့ၢ် ဒီးမၤအိၤလၢကတဲပုးနၤ ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်လၢနကဘဉ်မၤဝဲတဖဉ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ပနီဉ်လၢနကဘဉ်သုဉ်ညါဘဉ်အိၤတနီၤ

တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်: မှန်အူဃးထီဉ်အိဉ်တၢ်သန့ကု လၢအခါခဲအံၤန့ဉ် နသးသမူဒီးနဟံဉ်တၢ်ဘဉ်ယိဉ်အလီၤတအိဉ်ဒီးဘဉ်န့ဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် ဒ်တၢ်အိဉ်သးဆိတလဲအသးန့ဉ် သုဉ်ညါန့ဉ်ဟံးဘဉ်နတၢ်အိဉ်သးဒီးပလီၤနသးတက့ၢ်. ဒ်ကန့ဉ်ကွဲလုလီၤ, ကွၢ်တၢ်ကစီဉ်လၢ ကွဲၤဟူဖျါဒီးသု **Vic Emergency** အိဉ်ဖဲတက့ၢ်. မၤပိဉ်ထွဲနတၢ်တိတ်ကျဲတက့ၢ်.

တၢ်ဟ့ဉ်ပလီၤ (ကွၢ်ဒီးမၤဒ်အလီၤအိဉ်အသိး) ဘဉ်သုဉ်သုဉ်နသးသမူဒီးနဟံဉ်တၢ်ဘဉ်ယိဉ်အလီၤအိဉ်ဝဲလီၤ. ကွၢ်ထံ သမံသမီးမှန်အူအိဉ်တၢ်အတၢ်အိဉ်သးလီၤတၢ်လီၤဆဲးတက့ၢ်. ဒီးမှန်အူဃးထီဉ်အိဉ်တၢ်မုၢ်ဆူဉ်မုၢ်ဂုၤနးထီဉ်မုၢ်ဂုၤ ဒီးန တုၢ်ဘဉ် လၢနသးသမူအိဉ်လၢတၢ်ဘဉ်ယိဉ်အလီၤပူၤန့ဉ် ဟးထီဉ်ဖဲန့ဉ်တက့ၢ်. မၤထွဲဒ်နတိဉ်ကျဲလီၤဝဲအသိးတက့ၢ်. နီဉ်သီလုဉ် ဆူနတၢ်သကိးအဟံဉ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ပူၤဖျါအလီၤ လၢ **Vic Emergency** အိဉ်ဖဲန့ဉ်ကျဲနၤအသိးန့ဉ်တက့ၢ်. ဖဲနနီဉ်သီလုဉ်အဆၢကတီၢ် အိးထီဉ်နသီလုဉ်အမဲဉ်ညါမှန်အူတက့ၢ်.

ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူအတၢ်ဟ့ဉ်ပလီၤ: လၢအခါခဲအံၤန့ဉ် နသးသမူအိဉ်လၢတၢ်ဘဉ်ယိဉ်အလီၤပူၤလဲအယီ နကဘဉ်ဟးထီဉ်န့ဉ်လီၤ. နမ့ၢ်တဟးထီဉ်ဘဉ်န့ဉ် နသးသမူကဘဉ်ဒ်ဝဲလီၤ. ဖဲနနီဉ်သီလုဉ်အဆၢကတီၢ် အိးထီဉ်နသီလုဉ်အမဲဉ်ညါမှန်အူတက့ၢ်.

တၢ်ဟးထီဉ်ကွံဉ်: နမ့ၢ်အိဉ်ဘူးဘဉ်ဒီးမှန်အူအိဉ်တၢ်အလီၤဒီးနထံဉ်ဘဉ်တၢ်ပနီဉ်အဝဲအံၤန့ဉ်နကဘဉ်ဟးထီဉ်ဝဲဒုဉ်န့ဉ်လီၤ. လဲၤဝဲ ဆူတၢ်ပူၤဖျါအလီၤ ဒ် **CFA** မ့တမ့ၢ် **Vic Emergency** အိဉ်ဖဲဟးစုန့ဉ်ကျဲနၤအသိးန့ဉ်လီၤ. ဖဲနနီဉ်သီလုဉ်အ ဆၢကတီၢ်အိးထီဉ် နသီလုဉ်အမဲဉ်ညါမှန်အူတက့ၢ်. နဟးထီဉ်မ့ၢ်တသုဘဉ်န့ဉ် ကးတံဉ်ဃာ်န့ဉ်တြဲၤခဲလၢာ်ဒီး မၤပံဉ်န ကလံးခုဉ်ဒၢတက့ၢ်. မှန်အူမုၢ်ဃးထီဉ်အိဉ်နဟံဉ်န့ဉ် နကဘဉ်ဟးထီဉ်နဟံဉ်ဒီးလဲၤဝဲဆူ တၢ်လီၤလၢမှန်အူအိဉ်တုၢ်ကွံဉ် အိၤတတိၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်လီၤလၢ သုဉ်တအိဉ်ဘဉ်တတိၤတက့ၢ်. နလဲၤစ့ၢ်ကိးဝဲဆူနီဉ်ဖိမ့တမ့ၢ်ထံတမၢ်သုလီၤ.

တၢ်ဟ့ဉ်ပလီၤအလီၤ: တၢ်လီၤပွဲၤဒီးအလွဲၤတဖဉ်န့ဉ် တဲဆိပံဉ်ဝဲလၢမှန်အူဃးထီဉ်အသးသုလၢတၢ်လီၤဖဲလဲဉ်ဒီး အခါဖဲလဲဉ်န့ဉ်လီၤ. တၢ်အလွဲၤထီဉ်ဘိ (တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်), ထီဉ်ဘိဂီၤ (တၢ်ဟ့ဉ်ပလီၤ-ကွၢ်ဒီးပလီၤနသး), ထီဉ်ဂီၤ (ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူအတၢ်ဟ့ဉ်ပလီၤ) မ့တမ့ၢ် ကဲထီဉ်တၢ်တီၤပနီဉ်အိဉ်ဒီးအလွဲၤဝဲလၢး (တၢ်ဟးထီဉ်ကွံဉ်)န့ဉ်လီၤ. ကျဲလၢ နဟံဉ်အိဉ်ဝဲတဘိ အလွဲၤအိဉ်တအိဉ်တအိဉ်န့ဉ် ယုကွၢ်အိၤတက့ၢ်. ဒီးအလွဲၤမှန်အိဉ်ဖဲန့ဉ် ပလီၤသုဉ်ပလီၤသး ဘဉ်ဆဉ်အလွဲၤမှန်တအိဉ်ဘဉ်တခီ ဆဲးဒ်ကန့ဉ်ဒီးကွၢ်တၢ်ဟ့ဉ်ပလီၤ အတၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖးတဖဉ်တက့ၢ်.

မှန်အူ - တၢ်တပတုဉ်အိၤဒီးဘဉ်: ဘဉ်သုဉ်သုဉ်အအံၤ ပၢ်ဃုဉ်ဝဲဒီးမှန်အူပူဉ် ပျီနီဉ်ထီ မ့တမ့ၢ်တၢ်သုဉ်ထီဉ်လၢ မှန်အူအိဉ်ကွံဉ်အိၤန့ဉ်လီၤ. နကဘဉ်ပလီၤနသးမုၢ်လၢ မှန်အူလၢအအိဉ်တၢ်အဝဲအံၤန့ဉ် ဘဉ်တၢ်မၤပံဉ်အိၤန့ဉ်တနီၤတနီၤ ပတဲလီၤတၢ်တဘဉ်ဒီးဘဉ်န့ဉ်လီၤ.

မှန်အူ - တၢ်မၤကယးလီၤကွၢ်အိၤလဲ, ပၢ်ကီၤအိၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ဘဉ်ယိဉ်အလီၤတအိဉ်ဘဉ်: ဘဉ်သုဉ်သုဉ်အအံၤ ပၢ်ဃုဉ်ဝဲဒီးမှန်အူပူဉ် ပျီနီဉ်ထီမ့တမ့ၢ်တၢ်သုဉ်ထီဉ်လၢမှန်အူအိဉ်ကွံဉ်အိၤန့ဉ်လီၤ. ပၢ်မၤပံဉ်မှန်အူတဖဉ် လဲၤတုၤလဲ ဒီးမၤပံဉ်မှန်အူန့ဉ်ဝဲန့ဉ်လီၤ.

တၢ်ဒွဲဉ်အူမှန်အူလၢတၢ်တိတ်ကျဲလီၤတုၢ်အိၤ: ဖဲနထံဉ်ဘဉ်တၢ်ပနီဉ်တခါအံၤအခါန့ဉ် ပၢ်သုဉ်ပၢ်သးလၢအအံၤမုၢ်ဒုဉ်ဝဲ ပၢ်မၤပံဉ်မှန်အူတဖဉ် အတၢ်ဂျိတၢ်ကျဲန့ဉ်လီၤ. ဒ်သိးမှန်အူသုတအိဉ်တၢ်တဂုၤအဂီၢ် အဝဲသုဉ်ဒွဲဉ်အိဉ်ပျီနီဉ်ထီလီၤ. နကထံဉ်မှန်အူလၢဒီးအရုဉ် ဘဉ်ဆဉ်နတဘဉ်သုဉ်ကိးသးဂီၤ တၢ်နီတမံၤဘဉ်န့ဉ်လီၤ.

Supported by Strategic Partnership Project

